

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
(НАЦКОМФІНПОСЛУГ)**

01001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 3, тел. 234-02-24, факс 235-77-51, Код ЄДРПОУ 38062828

03.05.2017 № 3334/12-5

На № _____

**Державна регуляторна
служба України**

Щодо погодження регуляторного акта

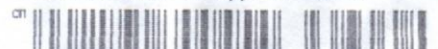
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, відповідно до статті 21 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” направляє на погодження проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”.

Ураховуючи, що зазначений проект розпорядження розроблений на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 22.12.2016 № 45992/1/1-16 та направлений на забезпечення реалізації Закону України „Про споживче кредитування”, що набирає чинності 10.06.2017, в частині визначення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, просимо погодити зазначений проект у **найкоротший термін**.

- Додатки:
1. Копія проекту розпорядження на 7 арк. у 1 прим.
 2. Аналіз регуляторного впливу на 19 арк. у 1 прим.
 3. Друкований варіант сторінок офіційного сайту Нацкомфінпослуг на 3 арк. у 1 прим.
 4. Протокол зауважень та пропозицій до проекту розпорядження на 7 арк. у 1 прим.

Голова

І. Пашко

Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит

Відповідно до пунктів 4 та 5 розділу IV Прикінцевих та перехідних положень Закону України „Про споживче кредитування”, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Затвердити Методику розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, що додається.
2. Департаменту консолідованого нагляду та методології на ринках фінансових послуг разом з департаментом юридичного забезпечення та ведення реєстру фінансових установ подати це розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.
3. Це розпорядження набирає чинності з 10 червня 2017 року, але не раніше дня його офіційного опублікування.
4. Організаційно-розпорядчому департаменту забезпечити оприлюднення цього розпорядження після його державної реєстрації.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена
Нацкомфінпослуг Залетова О.М.

Голова Комісії

І. Пашко

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the left.

Проект

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сфері ринків
фінансових послуг

№ _____

Методика

**розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної
процентної ставки за договором про споживчий кредит**

Розділ I. Загальні положення

1.1. Ця Методика розроблена відповідно до статей 5 та 8 Закону України „Про споживче кредитування” та встановлює порядок обчислення фінансовими установами (крім банків), які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити, (далі – кредитодавець) загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит (далі – договір).

1.2. У цій Методиці терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України „Про споживче кредитування”.

1.3. Обчислення загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит здійснюються згідно з розділами II та III цієї Методики та базуються на обраних споживачем умовах кредитування, і на припущенні, що договір залишатиметься дійсним протягом погодженого строку, а кредитодавець і споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі про споживчий кредит.

Розділ II. Розрахунок загальної вартості кредиту для споживача за договором про споживчий кредит

2.1. Розрахунок загальної вартості кредиту для споживача за договором про споживчий кредит здійснюється у грошовому виразі шляхом підсумовування загального розміру кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом за формулою:

$$\text{Варт} = K + 3B,$$

де

Варт – загальна вартість кредиту для споживача за договором про споживчий кредит;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором про споживчий кредит (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

3B – загальні витрати за споживчим кредитом.

2.2. Загальні витрати за споживчим кредитом включають такі витрати споживача:

проценти за користування споживчим кредитом;

2.2. Загальні витрати за споживчим кредитом включають такі витрати споживача:

проценти за користування споживчим кредитом;

платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем (за наявності);

комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням споживчого кредиту, розраховані на дату укладення договору, які є обов'язковими для укладення договору про споживчий кредит, у тому числі:

платежі за обслуговування кредитної заборгованості,

платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця;

платежі за видачу один раз на місяць виписок або довідок про стан заборгованості за кредитом/здійсненні платежі за споживчим кредитом (якщо така плата вимагається кредитором).

2.3. Платежі за додаткові та супутні послуги на користь третіх осіб, зокрема, нотаріуса, оцінювача, страховика, пов'язані з договором, не включаються до загальних витрат за споживчим кредитом.

2.4. До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:

платежі, що підлягають сплаті споживачем у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором про споживчий кредит;

платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які споживач зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.

Розділ III. Розрахунок реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит

3.1. Реальна річна процентна ставка – загальні витрати за споживчим кредитом, виражені у процентах річних від загального розміру виданого кредиту.

3.2. Для цілей обчислення реальної річної процентної ставки визначаються загальні витрати за споживчим кредитом згідно з розділом II цієї Методики.

3.3. Якщо договір про споживчий кредит містить умови, що дозволяють зміну процентної ставки або інших платежів за послуги кредитодавця, включених до загальних витрат за споживчим кредитом при обчисленні реальної річної процентної ставки, і така зміна не може бути визначена на момент обчислення, реальна річна процентна ставка обчислюється на основі припущення, що процентна ставка та інші платежі за послуги кредитодавця залишатимуться незмінними та застосовуватимуться протягом строку дії договору.

3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:

$$PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$$

де

PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

$ЗВ$ – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики;

T – строк користування споживчим кредитом в календарних днях. Строк користування споживчим кредитом рахується від дня, наступного за днем надання коштів за договором про споживчий кредит споживачеві, до дня повернення такого кредиту (повного погашення основного боргу за кредитом), передбаченого договором про споживчий кредит.

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту).

3.5 Якщо період повернення кредиту за договором становить 365 календарних днів і більше, реальна річна процентна ставка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за споживчим кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + ЗВ_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}},$$

де PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

K – загальний розмір споживчого кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або мають бути надані споживачу за договором про споживчий кредит в момент видачі кредиту (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

t – порядковий номер платежу, при цьому $t=1$ - порядковий номер платежу (платежів) на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_1 – дата платежу на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_t – дата платежу з порядковим номером t ;

n – кількість платежів, передбачених договором про споживчий кредит;

K_t – платіж в погашення основного боргу за споживчим кредитом (тіла кредиту) з датою сплати d_t , при цьому $K = \sum_t^n K_t$.

ZB_t – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики, з датою сплати d_t , при цьому $ZB = \sum_t^n ZB_t$, ZB_t – загальні витрати за споживчим кредитом із сплатою на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору), а також під час видачі споживчого кредиту.

3.6. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.5 розділу III цієї Методики, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються така функція:

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

**Директор департаменту консолідованого
нагляду та методології на ринках
фінансових послуг**

В. Логвіновський

**Аналіз регуляторного впливу
проекту розпорядження Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг „Про
затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для
споживача, реальної річної процентної ставки за договором про
споживчий кредит”**

I. Визначення проблеми

Проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит” (далі – Проект розпорядження) розроблений на виконання Плану роботи Нацкомфінпослуг на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг від 06.12.2016 № 3043, з метою забезпечення виконання Закону України „Про споживче кредитування”.

Законом України „Про споживче кредитування” (далі – Закон), що набирає чинності з 10.06.2017, визначені загальні правові та організаційні засади споживчого кредитування в Україні відповідно до міжнародно-правових стандартів у цій сфері.

Законом встановлено, що інформація, яка надається споживачу до укладення договору про споживчий кредит, включає, зокрема, інформацію щодо загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки.

Загальна вартість кредиту для споживача, відповідно до Закону, – це сума загального розміру кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом.

Реальна річна процентна ставка – загальні витрати за споживчим кредитом, виражені у процентах річних від загального розміру виданого кредиту.

Відповідно до зазначеного закону Нацкомфінпослуг у межах своєї компетенції затверджує методику розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

Метою розробки проекту нормативно-правового акта є встановлення єдиної для всіх фінансових установ методики, що забезпечить розрахунок та надання споживачу повної та достовірної інформації про загальну вартість кредиту, а також забезпечить належне конкурентне середовище на ринку кредитування.

Проект розпорядження встановлює порядок обчислення фінансовими установами (крім банків), які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити, загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

Ураховуючи необхідність єдиного підходу до розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит для небанківських фінансових установ та банків, Проектом розпорядження враховано підхід Національного банку

України щодо регулювання відповідного питання, реалізований Правилами надання банками України інформації споживачу про умови кредитування та сукупну вартість кредиту, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 10.05.2007 № 168, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 25.05.2008 за № 541/13808.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з розв'язанням проблеми, є:

створення правових засад для виконання вимог Закону в частині встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит;

забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів щодо отримання інформації про умови кредитування в частині загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит;

створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку; підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку, що забезпечить сприятливі умови для розвитку економіки України.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Серед способів досягнення цілей державного регулювання можна запропонувати такі альтернативні способи досягнення цілей:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули відносного відсотка переплати для будь-якого періоду дії договору

Альтернатива 2	Установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули ефективної ставки відсотка, як це передбачено Проектом розпорядження
----------------	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

За запропонованими альтернативними способами досягнення цілей державного регулювання ринків фінансових послуг вигоди та витрати за кожною альтернативою для сфер інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання можна сформулювати таким чином:

оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	1) створення правових засад для виконання вимог Закону в частині встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит; 2) забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів щодо отримання інформації про умови кредитування в частині загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.	Відсутні
Альтернатива 2	1) створення правових засад для виконання вимог Закону в частині встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит; 2) забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів щодо отримання інформації про умови кредитування в частині загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит; 3) створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку; 4) підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку, що забезпечить сприятливі умови для розвитку економіки України.	Відсутні

оцінка впливу на сферу інтересів громадян (споживачі фінансових послуг)

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Отримання споживачами кредитних послуг інформації про загальну вартість кредиту та реальну річну процентну ставку за договором про споживчий кредит (відносний процент переплати).	Можливі витрати, пов'язані з неможливістю порівняння кредитних продуктів, наданих банківськими та небанківськими установами
Альтернатива 2	Отримання споживачами кредитних послуг достовірної та фінансово-обґрунтованої інформації про загальну вартість кредиту та реальну річну процентну ставку за договором про споживчий кредит. Можливість виваженого вибору кредитної послуги шляхом порівняння умов надання таких послуг банківськими та небанківськими установами.	Відсутні

оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання (небанківські фінансові установи, які мають право надавати споживчі кредити: фінансові компанії, ломбарди, кредитні спілки)

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	2	15	1367	1303	1384
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,14	1,08	98,77	94,15	100

* наведено дані щодо кількості та питомої ваги суб'єктів господарювання (великих, середніх, малих та мікропідприємств) – фінансових компаній, ломбардів, кредитних спілок, визначених за розмірами доходу суб'єктів за три квартали 2016 року на підставі даних, що надані фінансовими установами до Нацкомфінпослуг.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Можливість виконання вимог Закону в частині застосування методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит для надання інформації споживачу.	Відсутні
Альтернатива 2	Можливість виконання вимог Закону в частині застосування методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит для надання інформації споживачу. Створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку. Підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку, що забезпечить збільшення кількості клієнтів фінансових установ.	Можливі витрати наведені у додатках 1 та 2 до цього аналізу регуляторного впливу

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва визначено витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 1 до цього аналізу регуляторного впливу).

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	3	При цій альтернативі будуть частково розв'язані проблеми, визначені в розділі I цього аналізу регуляторного впливу
Альтернатива 2	4	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблеми, визначеної у розділі I цього аналізу

		регуляторного впливу
--	--	----------------------

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом розпорядження пропонується такий механізм розв'язання проблеми:

обчислення загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит на базі обраних споживачем умов кредитування, і на припущенні, що договір залишатиметься дійсним протягом погодженого строку, а кредитодавець і споживач виконають свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі;

встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача за договором про споживчий кредит, що передбачає підсумовування загального розміру кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом. При цьому надається визначення та перелік загальних витрат;

встановлення методики розрахунку реальної річної процентної ставки із застосуванням формули відносної переплати для договорів, що передбачають період повернення кредиту за договором становить менше одного року;

встановлення методики розрахунку реальної річної процентної ставки із застосуванням формули ефективної ставки відсотка для договорів, що передбачають період повернення кредиту за договором один рік і більше.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Регуляторний акт поширюватиметься на небанківські фінансові установи, які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити.

У зв'язку з тим, що вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, розрахунок витрат на запровадження державного регулювання здійснено згідно з Тестом малого підприємництва, викладеним у додатку 2 до цього аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійно з дня набрання ним чинності.

Проектом розпорядження передбачено набрання чинності з 10 червня 2017 року, але не раніше дня його офіційного опублікування, що збігається з датою набрання чинності Законом України „Про споживче кредитування”.

Обмеження строку дії регуляторного акта відсутні, що надає змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

кількість суб'єктів господарювання, на які поширюється дія акта (фінансові компанії, ломбарди, кредитні спілки), станом на 30.09.2016 становить 1693;

розмір коштів та час, що витрачаються суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта: розрахунок розміру коштів та часу, що витратиметься суб'єктами господарювання, викладені у додатках 1 та 2 до цього регуляторного впливу, витрат коштів та часу фізичних осіб не передбачається;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб стосовно основних положень регуляторного акта – рівень високий, інформування зазначених осіб здійснюватиметься шляхом розміщення регуляторного акта на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг у мережі Інтернет.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

За дотриманням вимог регуляторного акта здійснюватиметься контроль як складова частина державного регулювання та нагляду за діяльністю фінансових установ.

Для визначення значень показників результативності регуляторного акта використовуватимуться виключно статистичні дані, тому базове відстеження результативності буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після проведення базового відстеження. Періодичне відстеження результативності планується проводити кожних три роки після повторного відстеження.

Відстеження результативності регуляторного акта не потребує додаткових організаційних заходів Нацкомфінпослуг.

Аналіз регуляторного впливу підготовлено департаментом консолідованого нагляду та методології на ринках фінансових послуг Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (м. Київ-001, вул. Б. Грінченка, 3, тел. 235-50-05).

Голова Нацкомфінпослуг

І. Пашко

Додаток 1 до аналізу регуляторного впливу проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача та методики розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, визначені для альтернативи 1 (установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули відносного відсотка переплати для будь-якого періоду дії договору)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	300	300
1.1	Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом	300	300
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	0	0

5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	50	50
7.1	Витрати на консультацію щодо застосування необхідних функцій програмного забезпечення	50	50
8	Інше, гривень.	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	350	350
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання	17	17
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	5950	5950

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо (Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом)	300	0	300

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

	Витрати на	Витрати на оплату	Разом за рік	Витрати за
--	------------	-------------------	--------------	------------

Вид витрат	ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	штрафних санкцій за рік		п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, тощо), грн.	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати часу на ознайомлення з вимогами нормативно-правового акту (0,5 год)	10	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу (Витрати на консультацію щодо застосування необхідних функцій програмного забезпечення)	50	50

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, визначені для альтернативи 2 (установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули ефективної ставки відсотка, як це передбачено Проектом розпорядження)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	300	300
1.1	Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом	300	300
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	0	0
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0

6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	50	50
7.1	Витрати на консультацію щодо застосування необхідних функцій програмного забезпечення	50	50
8	Інше, гривень.	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	350	350
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання	17	17
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	5950	5950

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо (Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом)	300	0	300

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, тощо), грн.	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати часу на ознайомлення з вимогами нормативно-правового акту (0,5 год)	10	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу (Витрати на консультацію щодо застосування необхідних функцій програмного забезпечення)	50	50

Віктор (Коліновський)

Додаток 2 до аналізу регуляторного впливу проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача та методики розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з "20" лютого 2017 р. по "28" лютого 2017 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Інтернет-консультації щодо підготовки редакції Проекту з представниками ринків фінансових послуг	Об'єднання кредитних спілок, що налічує 86 членів	Підтримка основних цілей проекту акта та готовність учасників консультацій взяти участь в опрацюванні проекту акта після його оприлюднення на офіційному сайті Нацкомфінпослуг.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 1367 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 64 (одиниць) та мікропідприємництва 1303 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 98,77 (відсотків) (відповідно до таблиці "Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання").

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0	0	0
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0	0	0
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	0	0	0
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0	0	0
5	Витрати на консультацію щодо застосування необхідних функцій Microsoft Excel	50	0	50
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	50	0	50
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні	1367	1367	1367

	виконати вимоги регулювання, одиниць			
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	68350	0	68350
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання:			
9.1	знайти регуляторний акт в мережі Інтернет або за допомогою ресурсу Liga та ознайомитись з його змістом (0,5 год)	10	0	10
10	Процедури організації виконання вимог регулювання:	0	0	0
11	Процедури офіційного звітування	0	0	0
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	0	0	0
13	Інші процедури:	0	0	0
14	Разом, гривень (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 +	10	0	10

	13)			
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1367	1367	1367
16	Сумарно, гривень (рядок 14 Х рядок 15)	13670	0	13670

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)	Планові витрати часу на процедуру, год	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн/год	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання (унесення інформації про сільгосптоваровиробника до Реєстру)	0	0	0	0	0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	0	0	0	0	0
камеральні	0	0	0	0	0
виїзні	0	0	0	0	0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0

5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0
7. Інші адміністративні процедури:	0	0	0	0	0
Разом за рік	X	X	X	X	0
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	0

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу)

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	68350	68350
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	13670	13670
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	82020	82020
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	0	0
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	0	0

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Виконання вимог, передбачених Проектом розпорядження, передбачає здійснення розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит шляхом застосування програмного забезпечення Microsoft Excel. Під час проведення консультацій з представниками ринку кредитних послуг виявлено, що суб'єкти господарювання, на які здійснюється регуляторний вплив, для цілей оптимізації своєї діяльності використовують програмні продукти. Фінансові установи можуть обирати на свій розсуд: здійснювати розрахунки реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит на підставі наявного у них програмного продукту (у такому випадку можливі витрати на оновлення настройки програми в частині розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, в разі відмінностей підходів до розрахунку, передбачених таким програмним продуктом, та підходу, передбаченого Проектом розпорядження) або шляхом застосування безпосередньо Microsoft Excel, що не потребує додаткових витрат.

Можливість виконання вимог, передбачених Проектом розпорядження, із застосуванням Microsoft Excel, що не потребує додаткових витрат, може вважатися корегуючим (пом'якшувальним) заходом для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Крім того, витрати на консультацію спеціаліста щодо застосування необхідної функції Microsoft Excel можна уникнути в разі ознайомлення з „Довідкою застосування функції”, передбаченою програмою Microsoft Excel.

На основі запропонованих компенсаторів для суб'єктів малого підприємництва проведена повторна оцінка витрат суб'єктів малого підприємництва для скорегованих процедур.

Показник	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання за перший рік, гривень	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання за п'ять років, гривень
Заплановане регулювання	82020	82020
За умов застосування компенсаторних механізмів для малого підприємництва	13670	13670
Сумарно: зміна вартості регулювання малого підприємництва	68350	68350

Віктор Ковалюк

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Пошук

Лист Голові комісії

[Інформація про Нацкомфінпослуг](#)

[Законодавство у сфері ринків фінансових послуг](#)

[Діяльність Нацкомфінпослуг](#)

[Державний реєстр фінансових установ, інші реєстри та переліки](#)

[Адміністративні послуги та довідкова інформація](#)

[Доступ до публічної інформації](#)

[Новини, події, обговорення](#)

[Звернення громадян](#)

[Головна](#) [Новини](#) [Проекти регуляторних актів](#) 27 Квітня 2017, 16:04

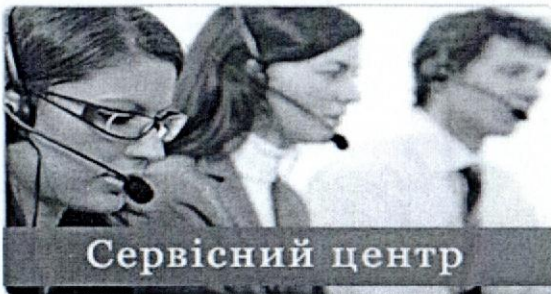
Повідомлення про оприлюднення доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”

На виконання вимог статті 13 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє про оприлюднення доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”.

Проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит” (далі – Проект розпорядження) розроблений на виконання Плану роботи

Очищення влади

Запобігання корупції

Нацкомфінпослуг на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг від 06.12.2016 № 3043, з метою забезпечення виконання Закону України „Про споживче кредитування”.

Розроблений проект нормативно-правового акта встановлює єдину для всіх фінансових установ методика, що забезпечить розрахунок та надання споживачу повної та достовірної інформації про загальну вартість кредиту, а також забезпечить належне конкурентне середовище на ринку кредитування.

Проект розпорядження встановлює порядок обчислення фінансовими установами (крім банків), які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити, загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

[Проект розпорядження Нацкомфінпослуг](#)

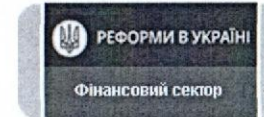
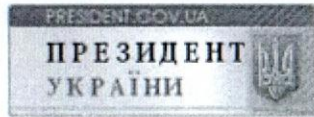
[Проект Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит](#)

[Аналіз регуляторного впливу](#)

[Протокол зауважень та пропозицій](#)

[Перейти до списку новин](#)

[Версія для друку](#)

© Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Розробник: ТОВ «Комп'ютерні Інформаційні Технології»

Протокол зауважень та пропозицій Всеукраїнської асоціація кредитних спілок та Проекту USAID „Трансформація фінансового сектору” до проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”

<p align="center">Редакція проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит” (далі – Проект), схваленого Нацкомфінпослуг 28.02.2017</p>	<p align="center">Зауваження та пропозиції</p>	<p align="center">Пропозиції департаменту щодо врахування наданих зауважень та пропозицій</p>
	<p align="center">Зауваження та пропозиції до Проекту, надані Проектом USAID „Трансформація фінансового сектору”</p>	
<p>2.2. Загальні витрати за споживчим кредитом включають такі витрати споживача:</p> <ul style="list-style-type: none"> проценти за користування кредитом; комісії; платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем (за наявності); платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту, розраховані на дату укладення договору, які є обов'язковими для укладення договору, у тому числі: платежі за ведення рахунків (розрахунково-касове обслуговування), платежі за обслуговування кредитної заборгованості, платежі за юридичне оформлення, платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця. 	<p>У пункті 2.2 уточнити значення терміну «комісія» і видалити платежі за ведення рахунків (розрахунково-касове обслуговування) та платежі за юридичне оформлення.</p> <p>Зазначити в переліку платежів за додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, платежі за видачу другою та наступних за місяць виписок або довідок про стан заборгованості за кредитом/здійсненні платежі за кредитом/інших довідок, які можуть запитуватись споживачем протягом дії договору</p>	<p align="center">Враховано</p> <p align="center">Враховано в інший спосіб</p> <p>2.2. Загальні витрати за споживчим кредитом включають такі витрати споживача:</p> <ul style="list-style-type: none"> проценти за користування кредитом; платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем (за наявності);

		<p>комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту, розраховані на дату укладення договору, які є обов'язковими для укладення договору, у тому числі:</p> <p>платежі за ведення рахунків (розрахунково-касове обслуговування), платежі за обслуговування кредитної заборгованості,</p> <p>платежі за юридичне оформлення, платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця;</p> <p>платежі за видачу один раз на місяць виписок або довідок про стан заборгованості за кредитом/здійсненні платежі за кредитом (якщо така плата вимагається кредитодавцем).</p>
<p>2.4. Якщо кредитодавець отримує винагороду (комісію) за посередництво щодо надання третьою особою додаткових та супутніх послуг, пов'язаних з договором, частина платежу за такі послуги, що відповідає розміру винагороди кредитодавцю (комісії), включається до загальних витрат за споживчим кредитом.</p>	<p>Виключити пункт 2.4 як такий, що не відповідає Закону України «Про споживче кредитування»</p>	<p>Враховано</p> <p>2.4. Якщо кредитодавець отримує винагороду (комісію) за посередництво щодо надання третьою особою додаткових та супутніх послуг, пов'язаних з договором, частина платежу за такі послуги, що відповідає розміру винагороди кредитодавцю (комісії), включається до загальних витрат за споживчим кредитом.</p>
<p>2.5. До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:</p> <p>платежі, що підлягають сплаті споживачем у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором;</p> <p>платежі з оплати товарів (робіт, послуг),</p>	<p>Доповнити Методику нормою про те, що кредитодавець не має права встановлювати платежі, які споживач має сплатити на користь кредитодавця за дії, які кредитодавець здійснює на власну користь, або за дії, які споживач здійснює на користь кредитодавця, або що їх вчиняє</p>	<p>Не враховано</p> <p>Запропонована норма не стосується предмету регулювання Методики, тому не може бути включена у регуляторний акт.</p>

<p>які споживач зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.</p>	<p>кредитодавець або споживач з метою встановлення, зміни або припинення правовідносин.</p>	
<p>3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де PP – реальна річна процентна ставка за договором; $3B$ – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики; T – строк користування фінансовим кредитом в календарних днях; K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту).</p>	<p>У пункті 3.4 замість зазначення кількості днів у формулі ввести змінну, яка позначатиме кількість днів 365 або 366. Роз'яснити, чи день отримання та/або повернення кредиту враховується при розрахунку реальної процентної ставки</p>	<p>Враховано частково</p> <p>3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де PP – реальна річна процентна ставка за договором; $3B$ – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики; K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту); T – строк користування фінансовим кредитом в календарних днях. Строк користування споживчим кредитом рахується від дня, наступного за днем надання коштів за договором про споживчий кредит споживачеві, до дня повернення такого кредиту (повного погашення основного боргу за кредитом), передбаченого договором про споживчий кредит.</p>

	<p>Зауваження та пропозиції до Проекту, надані Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок</p>	
<p>Методика розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит</p> <p>(...)</p> <p>Розділ III. Розрахунок реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит</p> <p>(...)</p> <p>3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де</p> <p><i>PP</i> – реальна річна процентна ставка за договором;</p> <p><i>3B</i> – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики;</p> <p><i>T</i> – строк користування фінансовим кредитом в календарних днях;</p> <p><i>K</i> – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту).</p> <p>3.5. Якщо період повернення кредиту за договором становить 365 календарних днів і</p>	<p>Для визначення реальної процентної ставки використовувати один алгоритм для всіх договорів, незалежно від строку їх дії. При цьому використовувати алгоритм відносного відсотка переоплати.</p> <p>Використання даного алгоритму є на нашу думку, більш доцільним, з таких причин:</p> <p>1. Для договорів строком в один рік і менше ставка згідно методики МСФЗ перевищує номінальну лінійну ставку, так як період капіталізації в ній складає 365 днів (для договорів менше одного року нараховані відсотки менші, ніж відсотки, нараховані у відповідності до лінійної ставки, що приводить до збільшення реальної ставки, що забезпечує нарахування вказаних відсотків). Цей факт може призвести до введення в оману потенційних позичальників, якщо в договорі буде вказана реальна ставка, що перевищує номінальну.</p> <p>2. Для ставки МСФЗ перевірити значення вказаної в договорі реальної процентної ставки для позичальника достатньо проблематично. Для цього потрібен комп'ютер та спеціальне програмне забезпечення, хоча б Excel та достатнє вміння роботи з програмами.</p> <p>3. Ставка по відносному відсотку переоплати може бути без труднощів розрахована на калькуляторі за декілька хвилин. Цей факт має досить важливе значення, так як кінцевою метою документа, що приймається</p>	<p>Враховано частково</p> <p>(виключення використання функції ВСД (IRR) для розрахунку реальної процентної ставки)</p> <p><i>Для розрахунку реальної процентної ставки за договором про споживчий кредит, яким передбачено, що період повернення кредиту становить менше 365 календарних днів, використовується спрощена формула, яка не враховує вартість грошей у часі. Таке спрощення для короткострокових договорів дозволить спростити завдання розрахунку реальної процентної ставки для фінансових установ, та не призводить до скривлення реальної процентної ставки.</i></p> <p><i>Натомість для довгострокових договорів про споживче кредитування розрахунок за спрощеною формулою та формулою складних процентів (згідно пункту 3.4) призведе до отримання суттєвих відмінностей в результаті розрахунку. Внаслідок цього споживачеві буде неможливо порівняти реальні процентні ставки за договорами про споживче кредитування, що пропонуються небанківськими фінансовими установами та банками, які надають інформацію про реальну процентну ставку, розраховану за формою складних процентів.</i></p> <p><i>Водночас, реальна процентна ставка не</i></p>

більше, реальна річна процентна ставка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + 3B_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}}$$

де PP – реальна річна процентна ставка за договором;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або мають бути надані споживачу за договором в момент видачі кредиту (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

t – порядковий номер платежу, при цьому $t=1$ – порядковий номер платежу (платежів) на початку дії договору (на момент укладання договору);

d_1 – дата платежу на початку дії договору (на момент укладання договору);

d_t – дата платежу з порядковим номером t ;

n – кількість платежів, передбачених договором;

K_t – платіж в погашення основного боргу за кредитом (тіла кредиту) з датою

сплати d_t , при цьому

$$K = \sum_{t=1}^n K_t$$

$3B_t$ – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї

на даний момент Нацкомфінпослуг, є найбільш повне інформування позичальника про послугу, яка ним отримується

використовуються споживачем для розрахунку витрат або вартості кредиту тому, що таку інформацію кредитор зобов'язаний надавати споживачеві перед укладанням договору та зазначати у договорі про споживче кредитування.

Крім того, реальна процентна ставка, враховує всі основні витрати, що несе позичальник при укладанні та виконанні договору.

Реальна процентна ставка надає споживачеві порівняльну інформацію про реальну вартість споживчого кредиту. Її перевищення над номінальною процентною ставкою свідчить, що споживачеві доведеться понести додаткові витрати, пов'язані з отриманням кредиту (додатково до виплат за процентами за номінальною ставкою).

Номінальна ставка, вказана в договорі, вказує споживачеві тільки на витрати на проценти за користування кредитом.

Методики, з датою сплати d_t , при цьому

$$ЗВ = \sum_t^n ЗВ_t$$

, $ЗВ_t$ – загальні витрати за споживчим кредитом із сплатою на початку дії договору (на момент укладання договору), а також під час видачі кредиту.

3.6. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.5 розділу III цієї Методики, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються такі функції:

ВСД (IRR) - якщо потоки грошових коштів виникають через рівні за тривалістю проміжки часу або їх можна представити рядом потоків грошових коштів, що виникають з однаковою періодичністю (щомісячно, щоденно тощо);

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

3.6. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.5 розділу III цієї Методики, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються така функція:

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

В проекті розпорядження необхідно вказати чи буде реальна процентна ставка, визначена по даному алгоритму, відображатись у формі 6 звітності, яку подають кредитні спілки в Нацкомфінпослуг, тобто потрібно також вносити зміни в Порядок складання та

Не враховано, оскільки запропоноване не є предметом регулювання Проекту

	подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затверджений розпорядженням Держфінпослуг від 25. 12. 2003 № 177, що регламентує подачу звітності.	

Директор департаменту консолідованого нагляду та методології на ринках фінансових послуг

В. Логвіновський